

Izhaja ob 4 zjutraj.

Stane mesečno 10— Dis

za inozemstvo 20—

Oglas po tarifu

Uredništvo:

Miklošičeva cesta št. 16/1
Telefon št. 72

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Upravišтво:

Ljubljana, Prešernova
ul. št. 34. Telef. št. 36.

Podružnice:

Maribor, Baravska ulica
št. 1. Tel. št. 22

Celje, Aleksandr. cesta

Račun pri pošti, čekov
zavoda št. 11.642.

Volilna bilanca Slovenije

23.000 GLASOV VEČ KAKOR PRI VOLITVAH V KONSTITUANTO. — SAMOSTOJNEŽI IN SOCIALISTI ODPOTILI KLERIKALCEM PO 20.000 GLASOV. — DEMOKRATI NAPREDOVALI.

Ljubljana, 19. marca.

Na celi razkosani napredni fronti od desnice do skrajne socialistične levice je edino demokratska stranka pokazala živost, discipliniranost in elan. Samo njene vrste so se in to znatno pomnožile. SKS je doživela popolno katastrofo. NSS pa je skoraj izginila s pozorišča. Šusteršič ni prišel do veljave; le neznaten del duhovništva je sledil svojemu prejšnjemu voditelju. Na štajerskem so Nemci vse svoje volilce spravili na volišče. Njihova »plebiscitna« agitacija se je obnesla. Do zadnjega moža so spravili vse na nože.

Sedanje volitve se v mnogih ozirih razlikujejo od volitev v konstituito, ki so se vršile 28. novembra 1920. Grupacija volilcev je bila takrat drugačna nego danes. Razen tega predpisuje sedanji volilni red drug način štetja, nego pri prejšnjih volitvah. Ako bi isti način štetja kakor zadnjič veljal tudi sedaj, bi klerikalci dobili na Slovenskem tri mandate manj, od kojih bi pripadla dva demokratom.

Demokrati so na Slovenskem od zadnjih volitev za konstituito napredovali za 2604 glasove, to je za 21 %. Z 12.288 glasovi je dobila leta 1920. demokratska stranka tri poslance, sedaj pa s 14.892 glasovi samo enega.

Tragična, a zaslužna je usoda SKS. Medtem ko so imeli samostojneži leta 1920. 33.010 glasov, je padlo to število v nedeljo na 10.765 glasov, izgubili so torej 22.245 glasov, to je 68 %, torej 2/3. Njihova vojska je dezertirala h klerikalcem. Lahko rečemo, da so v vrstah kmetijev ostali sami naprednjaki, vse, kar ne prisega na napredno zastavo, je odšlo.

S političnega pozorišča so odstopili narodni socialci. To je naravni zaključek brezglave, demagoške in breznačelne politike te stranke, ki se je zadnja leta čutila le še kot boja na organizacija — proti demokratom. Pri volitvah za konstituito je dobila NSS 6186 glasov, sedaj pa samo 3896. Zlasti hud je njen poraz v Ljubljani, kjer so od 1188 nazadovali na 549.

Socialisti in komunisti so pri teh volitvah zajemali glasove iz svojega naravnega rezervoarja. Mali kmetje, vinjčarji in nameščenci, ki so pri volitvah za konstituito drveli posebno v komunistično stranko, so tekmo dveh let prišli do spoznanja, da jim ta stranka ne prinese obetanih dobrot. Obrnili so ji hrbet ter prešli v drugi ekstrem — med klerikalce.

Komunisti in socialisti so imeli leta 1920. nič manj kakor 45.839 glasov, sedaj pa približno 19.000, izgubili so torej preko 26.000 glasov. Niti dve petini svoje prejšnje posesti niso obdržali. Najhuje so bili tepeji socialisti na štajerskem, kjer so izgubili kakih 17.000 glasov.

Nova volilna prikažen na Slovenskem so bili to pot: Šusteršič, Radič, radikalci, Nemci in slovenski republikanci. Šusteršič in slovenski republi-

kanci niso mogli preko povsem števnega značaja svojih kandidatur.

Strahovito se je blamirala radikalna stranka. Nastopila je z gesto osvajačice in z velikanskim terorističnim, denarnim in agitacijskim aparatom. Po verodostojnih vesteh je napravila NRS v Sloveniji nad 10 milijonov kron! Uspeh je minimalen. Če odračunamo Kočevce, ki so ji dali menda 1500 glasov, in pa Prekmurje, kjer so radikali postopali a la magyar, ostanejo le neznatni odlomki, ki so bili z zvijačo, nasiljem, podkupovanjem odtrgani iz naprednih vrst, kar je le pripomoglo klerikalcem. Ponekod so bili volilni rezultati za radikale naravnost perpleksi. Tako so v Trbovljah »investirali« Miho Korena in več stotisoč kron ter računali na 1500 glasov. Dobili so jih 36. Podobno je bilo v Mariboru.

Karakterističen pojav je Radič. Dobil je 10.000 glasov. Medtem ko je g. Hribar po Prekmurju lovil njegove agitatorje ter se zaklinjal, da Radič niti 500 glasov ne dobi, so Radičevi agenti prično nabirali v obmejnih štajerskih krajih vse tiste, ki jim je klerikalno srbožderstvo ni dovolj radikalno. Radičev uspeh je poseben slave list v knjigi »politične uprave« g. Hribarja, ki je od samega radikalnega navdušenja in same strasti, kako bi »lomili« demokrate, na široko odpiral vrata vsem državi sovražnim elementom.

Nemci so našli skoraj 6000 glasov. Med njimi je mnogo nemčurjev, ki se vračajo vsled klerikalnega protidržavnega hukanja v avstrijsko mentaliteto. Njihove vrste se bodo znatno zredile ko bodo prepričani, da stoji Jugoslavija trdno in da ni nikakovega upanja na povrnitev prejšnjih časov.

Klerikalci so to pot znatno pridobili. Njih število je poskočilo od 58.971 na 109.660 in je torej naraslo za 50.689 glasov. To je zmaga demagogije nad treznostjo. Naš priprosti človek, ki sliši dan na dan od svojega dušnega pastirja in ki neprestano čita v klerikalnem časopisu, da izhaja vse zlo iz Beograda, da bi v avtonomni Sloveniji ostali sinovi — voljaki doma, da na Slovenskem ne bo treba plačevati velikih davkov itd. itd., je podlegel bliščečim brezvestnim frazam.

Glavne spremembe pri sedanjih volitvah napravim volitvam v konstituito so sledeče: Udeležba se je povečala od 158.000 na 181.000, torej za 23.000 glasov. Nekaj jih je prišlo v logaškem okraju, v Prekmurju pa je bila udeležba mnogo večja nego za konstituito. Klerikalci so odvzeli kmetijem kakih 20.000 in socialistom, oziroma komunistom preko 20.000 glasov. Demokrati so oddali radikalcem morda 1000 glasov, kljub temu pa je njih število naraslo skoro za 3000. Nemci so vzeli svoje glasove po večini iz prirastka in iz bivših socialističnih volilcev. Radič jih je otel klerikalcem in komunistom.

ledja, ki je ne samo naše, nego tudi internacionalno. Naši delegati so odgovorili, da bi se morala izvesti potem tudi internacionalizacija Geneve, ki je glavna švicarska izvozna luka. Pogažanja so prišla tako zopet na mrtvo točko.

Opatija, 19. marca. I. Na sobotni seji paritetne komisije se je nadaljevalo načelno razpravljanje o pristanišnem konzorciju, ki na ni prišlo naprej, ker se stranki nista mogli zediniti. Italijanska poročila o konferenci naglašajo, da je jugoslovanska delegacija čedalje bolj intransigentna, če morda ne naravnost sovražna italijanski. Član beograjske posvetovalne komisije Kučić je izjavil, da odstopi, če jugoslovanski delegacija pristane na pristanišni konzorcij. Na vsa izvajanja senatorja Quartierija, ki je utemeljeval potrebo konzorcija, jugoslovanci niso umaknili svojega odklonilnega stališča. Iako so dospela pogažanja zopet na mrtvo točko in zaenkrat se je sklenilo da izdela vsaka delegacija svoj lasten načrt za konzorcij. O teh načrtih se bo razpravljalo na uradni seji paritetne komisije.

Borba za reški pristaniški konzorcij

JUGOSLOVANI VZTRAJAJO NA ODKLONILNEM STALIŠČU.

Sušak, 19. marca. r. Seje paritetne komisije v Opatiji bi morale vsled medsebojnega sporazuma obeh delegacij ostati zaupne, dokler ne bi bila rešena vsa principijelna vprašanja, da se tako prepreči vsaka izvajajoča diskusija. Naša delegacija je zato dosedaj tudi varovala strogo tajnost o razvoju posameznih sej in ni ničesar poročala o njih. Nasprotno pa so italijanski delegati časopisom na razpolago celo razne podrobne informacije in so ustvarjali tako razpoloženje za sebe. Z ozirom na to postopanje italijanske delegacije namerava sedaj tudi naša delegacija stopiti iz dosedanje rezerve in obveščati javnost o svojem delovanju.

Tako se je sedaj zvedelo, da je na zadnji seji paritetne komisije dr. Rybář še vedno odločno branil našo tezo o potrebi izpraznitve Delte in Baroš, naglašujoč, da bi v slučaju, ako ostaneta Baroš in Delta v zvezi z reško državo, morala biti naša carinska linija premeščena v Sv. Ano, s čemur pa bi bili naši interesi močno oškodovani. Italijani so nato izjavili, da je komunikacija potrebna radi za-

Pogreb razkraljice Milene

Rim, 19. marca. j. Truplo pokojne črnogorske kraljice Milene je bilo v nedeljo prepeljano v San Remo in tam pokopano na strani soproga v kripti ruske kapele. Iz zunanje-političnih vzrokov je imelo vse žalovanje strogo rodbinski značaj.

Sporazum v Nišu

Beograd, 19. marca. r. Včeraj zjutraj se je predsednik naše delegacije na konferenci mešane komisije v Nišu Zika Lazić pripeljal z avtomobilom v Beograd in poročal Pašiću o dosedanjih uspehih. Zvečer se je zopet vrnil v Niš, da podpiše konvencijo, ki bo stilizirana v četrtak in nato istočasno objavljena v Beogradu in Sofiji.

Konferenca o Južni železnici

Rim, 19. marca. s. Pogažanja glede Južne železnice so v zelo važnih točkah dovedla do sporazuma. Prihodnje dni bo več plenarnih sej, da se uredi gradivo, v kolikor se je že v dosedanjih predpogajanjih razpravljalo. Prihodnja seja bo jutri. Transitični dogovor je po drugem branju v besedilu dogotovljen. Med udeleženci posvetovalne prevladuje mnenje, da se more v kratkem pričakovati zadovoljivega zaključka konference.

Demokratski in radikalni poslanci

Beograd, 19. marca. p. Dosedaj so izvoljeni naslednji demokratski poslanci: Ljuba Davidović s 3 mandati, Svetozar Pribećević z 2 mandatoma, Vojislav Marinković, Vojislav Veljković, Pera Marković, Manojlo. Sokić, Mika Gjorgjević, Kosta Timotijević, Milan Pantelić, Drago Pantelić, Joka Popović, A. Mijović, Dragutin Pešić, Miloš Savić, Milivoj Radosavljević, Ljubomir Ristić, Radoslav Agatonović, Zivojin Rafajlović, Miladin Meličković, Mladen Nikolić, Nikola Trefenović, Dmitrije Trajković, Trajko Arsić, Mihajlo Kujundžić, Gligorije Anastasićević, Kosta Kumanudi, Ljubomir Trandafilović, Ilija Šumenković, Rista Nastasićević, Jovan Magovčević, Sreten Vukotić, Todor Božović, Ivo Grisogono, dr. Peleš, Večeslav Vilder, dr. Krizman, dr. Lukinić, Srdjan Budisavljević, Gjorgje Branković, Petar Zec, Josip Reiser, Dušan Bošković, Milutin Jakšić, Slavko Sečurov, Jovo Vuletić, Svetomir Mijatović.

Med izvoljenimi radikalni kandidati so:

Nikola Pašić 3 mandate, Milorad Vučić 2 mand., Krsta Miletić 2 mandate, Lazar Marković 2 mandate, Ljubomir Jovanović 2 mandate, Dragutin Kojić, Marko Trifković, Aleksa Zujović 2 mandate, Slavko Miletić, Ninko Perić (?), Momčilo Ninčić, Velja Vukičević, Gjorgje Perić, Jovan Cirković, Marko Gjurić, Nasta Petrović, Velja Popović, Pero Jovanović, Velizar Janković, Uroš Brkić, Vojislav Janjić, Milan Stojadinović, Miša Trifunović, Andrija Stanić, Dobra Mitrović, Milan Srskić, Vlado Andrić, Zarko Miladinović, Ranko Obradović, Aleksa Stanišić.

VOLILNA REFORMA V ITALIJI.

Rim, 19. marca. s. Predsednik komisije za volilno reformo Passeriano je predlagal, naj dobe volilno pravico tudi v inozemstvu bivaajoči Italijani, ki bodo volili osebno ali pa po konzulatu svojega bivališča. Na željo ministrskega predsednika bodo v gotovem obsegu dobile tudi žene volilno pravico.

RUDARSKA STAVKA NA ČEŠKEM.

Praga, 19. marca. s. Za petek je napovedana stavka vseh rudniških delavcev na Češkem, če stavka udarjev v moravsko-ostrovskem okraju ne bo do srede končana. Večina strokovnih organizacij odobrava postopanje stavkajočih.

ZOPET GLEDALIŠČE POGORELO

Frankfurt, 19. marca. s. (Wolff). Mestno gledališče v Wiesbadnu je popolnoma pogorelo. Človeških žrtv ni bilo. Škoda je ogromna.

POLJSKA ZUNANJA POLITIKA.

Varšava, 19. marca. j. Informirani krogi izjavljajo, da češkoslovaški zunanji minister dr. Beneš pred Veliko nočjo ne bo mogel priti v Varšavo, ker se poljski zunanji minister Skozynski pred prazniki ne bo vrnil iz Londona. Dalje se uradno poroča, da bo te dni imenovan ravnatelj zunanje-političnega oddelka Jaszkowski, ki je znan kot izvrsten poznavalec razmer v Nemčiji, za poslanika v Berlinu na mesto Masekijla.

Pregled volilnih izidov

DOSEDANJE PRIVATNE INFORMACIJE. — SLUŽBENI PODATKI ŠE NISO ZBRANI.

DOSEDANJA POROČILA O SKUPNEM REZULTATU.

Beograd, 19. marca. g. Predmet skoro vseh političnih razgovorov v prestolnici tvori položaj, ki je nastal po volitvah. Ljudstvo se zbira pred uredništvom listov, kjer so nabita najnovejša volilna poročila, ki jih živahno komentira. Poročila si še zelo nasprotujejo. Točne podatke bo dobila vlada iz Srbije šele v treh ali štirih dneh. Glavni odbor demokratske stranke objavlja, da so dobili demokrati v Stari Srbiji 22, v Južni Srbiji 14, v Vojvodini 6, v Sloveniji 1, v Dalmaciji 1 mandat. Poročila iz Bosne in Crne gore ni. V kumanovskem okrožju so vse tri mandate dobili demokrati. Radikalna stranka je danes razglasila tale izid: radikalni 108, džemiet 13, demokrati 34, Korošec 22, Bunjevci 3, socialisti 3, samostojneži 1, Romun 1 (demokrat), srbska stranka 1, Radič 70, Spaho 18, črnogorski federalisti 2, Nemci 6, zemljoradniki 9, 2 mandata pa ohača radikalni ališe kot sporna. Dopoldne je radikalna stranka naznanila 120 svojih mandatov, do popoldneva pa jih je dvanajst že umaknila. V Južni Srbiji in Makedoniji so imeli radikalni agitatorji v rokah vso policijo in orožništvo, ki je posebno v Makedoniji teroriziralo prebivalstvo. V Beogradu so v volišču hotela Bristol glasovali delavci iz okolice, kakih 170 po številu, nato pa so jih radikalni na avtomobilih odpeljali glasovat še v okolico. Demokratski glavni odbor ima v rokah nebroj podatkov o radikalnih volilnih sleparijah in je več najbolj vnebovplivljih goljufij že naznanil notranjemu ministertvu. Politični krogi ugibljejo, kako bo zglejala nova vlada in trdijo da bo otvoritev novega parlamenta pričetek nove krize in novih volitev...

Vladina ugihanja.

Beograd, 19. marca. p. Do nocoj vlad ni mogla dobiti preglednih avtentičnih številk o izidu volitev. Nad Radičevim uspehom se v vladnih krogih pojavlja veliko osupljenje. Radikalci so nocoj trdili da so dobili tele mandate: Beograd 1, okrožje Beograd 2, Smederevo 1, Požarevac 4, Krajina 2, Timok 3, Pirov 3, Vranja 4, Niš 4, Morava 3, Kragujevac 4, Valjevo 2, podrinsko okrožje 3, Užice 4, Takovo 2, Rudnik 1, Kruševac 3, skupaj 46 mandatov v Srbiji. O demokratih so trdili, da so dobili v Srbiji samo 21 mandatov. Za južno Srbijo niso točno označili svojih številk, vse džemietjske mandate pa so šli za svoje. Za demokrate so bili znani ti uspehi: Kumanovo 3, Skoplje 1, Tikveš 1, Bitolj 2, Ohrid 2, Sandžak 2, Kosovo 1, skupaj v južni Srbiji 12, v ostali državi pa 1 v Sloveniji, 11 na Hrvaškem, 5 v Vojvodini, 2 v Crni gori, 2 v Bosni, 1 v Dalmaciji. Radikalci so računali kot svoje mandate 46 v Srbiji, 19 v južni Srbiji, 18 v Vojvodini, 12 v Bosni, 5 v Dalmaciji, 2 v Crni gori, 1 na Hrvaškem, računali so sigurno na 103 mandate.

Avtentične številke »Pravde«.

Beograd, 19. marca. p. Do 8. zvečer je zbrala »Pravda« nastopne avtentične podatke: Radikalci imajo skupaj 92 mandatov, demokrati 56, Radič 70, džemiet 9, dr. Korošec 21, Spaho 22, Nemci 3, Bunjevci 3, Rumuni 1, socialisti 3, Trumbić 1, Vešović (Crna gora) 2, Drinković 1 samostojni kmetje 1, zemljoradniki 6. Ni še končnega poročila o 20 mandatih iz južne Srbije in Bosne. Naknadno smo doznali, da dobijo demokrati še 2 mandata, da jih bodo torej imeli skupno 58.

Obilježje celotne bilance.

Beograd, 19. marca. d. Posebno pozornost vzbuja dejstvo, da so klerikalci v hrvatskih deželah popolnoma propadli. Tudi polom Protičeve akcije se mnogo komentira ter rapido nazadovanje socialistov, ki so s komunisti vred dobili v celi državi le 3 mandate. Razpadla je nadalje agrarna fronta, SKS dobi le 1 poslanca, zemljoradniki jih imajo samo 9 (preje 30). Glavno obilježje daje izidu volitev zmaga plemensko šovinističnih strank, med katerimi je sodelovanje brez globokih potresov cele državne konstrukcije nemogoče.

VPRAŠANJE DEMISIJE VLADE. Ministri brez mandata morajo podati ostavko.

Beograd, 19. marca. p. Danes popoldne je min. predsednik Pašić sklical sejo radikalnih ministrov, na kateri so razpravljali o rezultatu volitev. Otvorilo se je tudi o tem, da vlada po parlamentarnem redu poda ostavko, da eventualno dobi novo poverjenje za opravljanje poslov do sestanka nove skupščine. Razpravljalo se je tudi o končni ostavki onih

ministrov, ki so ostali brez mandata: dr. Zupanić, Supilo, dr. Omerović, Perić. Doznavamo, da so na tej seji radikalci konstatirali, da so dobili 107 mandatov.

Beograd, 19. marca. d. Ministri, ki niso bili izvoljeni, so bili danes pozvani, da podajo ostavko. Odsotna ministra Zupanić in Supilo sta dobila tozadeven telegrafičen poziv.

SRBIJA IN JUŽNA SRBIJA.

30 okrožij, 114 poslancev.

Beograd, 19. marca. r. Volilni rezultati v Srbiji, kakor jih objavljajo današnji listi, so sledeči:

Okrožje Beograd: 2 rad., 2 dem.
Bitolj: 2 rad., 3 dem., 1 džemiet.
Valjevo: 2 rad., 1 dem., 1 zemljor.
Vranje: 4 rad., 3 dem.
Novi Pazar: še ni poročil.
Kosovo: 1 rad., 1 dem., 1 džem.
Kragujevac: 4 rad., 1 dem.
Krajina: 2 rad., 1 dem.
Kruševac: 3 rad., 1 dem.
Kumanovo: 3 dem.
Peć: 2 rad.
Morava: 3 rad., 2 dem.
Niš: 4 rad., 1 dem.
Ohrid: 2 dem.
Pirov: 3 rad.
Podrinje: 4 rad., 1 dem., 1 zemljor.
Požarevac: 4 rad., 2 dem.
Prizren: 3 rad.
Prijepolje: še ni poročil.
Rudnik: 1 rad., 1 dem.
Skoplje: 1 rad., 1 dem., 1 džemiet.
Smederevo: 1 rad., 2 dem.
Tetovo: 2 rad., 2 džemiet.
Tikoveš: 2 rad., 1 dem.
Timok: 3 rad., 1 dem.
Topliški okrug: 3 rad.
Užice: 4 rad.
Čačak: 2 rad., 1 dem.
Mesto Beograd: 1 rad., 1 demokrat

DALMACIJA.

2 okrožji, 16 poslancev.

Split, 19. marca. r. V volilnem okrožju Južna Dalmacija so izvoljeni 1 demokrat, 2 radikalci in 7 radičevcev. Nositelj demokratske liste je dr. Prvoslav Grisogono, nositelj radikalne pa minister ver Ljuba Jovanović. V okrožju Severna Dalmacija so izvoljeni 3 radikalci, dr. Trumbić in dr. Drinković. Bivši minister dr. Krstelj ni bil izvoljen. Zemljoradniška stranka je popolnoma propadla. En mandat iz tretje cone se zasede naknadno.

BOSNA IN HERCEGOVINA

6 okrožij, 48 mandatov.

Beograd, 19. marca. g. Iz Bosne so bili dosedaj javljeni naslednji rezultati: banjaški okraj: 4 radikalci, 3 zemljoradniki, 2 Spahovci in 1 Radičevci; bihaški okraj: 2 radikalca, ostali mandati še niso določeni; mostarski okraj: 1 radikalca, 2 Spahovci, 4 Radičevci; sarajevski okraj: 2 radikalca, 5 Spahovci; travniški okraj: 2 radikalca, 2 Spahovci, 3 Radičevci;

tuzlanski okraj: 2 radikalca, 1 zemljoradnik, 5 Spahovci, 1 Radičevci, 1 srpska stranka.

HRVATSKA IN SLAVONIJA.

9 okrožij, 68 poslancev.

Zagreb, 19. marca. r. Rezultat na Hrvatskem je sledeči:

Zagreb, mesto: 2 Radičevci.
Modruško-reška županija: 2 demokrata, 4 Radičevci; manjkajo še rezultati iz slunjskega kotora.

Ličko-krbavska žup.: 3 dem., 2 Radičevci.

Završbška žup.: 2 dem., 10 Radičevcev, 1 radikal.

Varaždinska žup.: 1 dem., 9 Radičevcev.

Bjelovarska žup.: 1 dem., 7 Radič.

Poženska žup.: 1 dem., 6 Rad.

Virovitiška žup.: 6 Rad., 1 radikal.

Sremska žup.: 1 dem., 5 Rad., 4 rad.

Izvoljenih je torej skupno 11 demokratov, 51 Radičevcev in 6 radikalov.

VOJVODINA.

5 okrožij, 34 poslancev.

Pančevo, Vršac, Bela Cerkev: 4 rad., 3 dem., 1 Rumun.

Veliki Bečkerek-Kikinda: 3 rad., 2 dem., 2 zemljorad.

Novi Sad: 4 rad., 2 Nemci.

Subotica: 3 rad., 2 Bunjevci, 1 socialist.

Sombor: 3 Nemci, 2 rad., 1 socialist, 1 Bunjevci.

ČRNA GORA.

Eno okrožje, 7 mandatov.

Beograd 19. marca. Podobni rezultati iz Crne gore še niso dospeli. Računa se, da je tamkaj demokratskih mandatov več od Vesovičevih.

Volilcem okrožja Ljubljana- Novo mesto!

Dolžnost mi je, da se demokratskim volilcem v ljubljansko-novomeškem volilnem okraju iskreno zahvalim za zaupanje, da so glasovali za listo, ki sem ji bil jaz nosilec. Ni nam bil sicer dan formalni uspeh in skoro se lahko reče, da smo žrtev nagajivosti slučajev volilnega sistema.

Vendar moramo biti, če ne zadovoljni pa vsaj moralčno pomirjeni in ojačeni po izidu volitev. Napredovali smo za 1500 glasov v trenutku, ko je reakcija na potu. Za naša jugoslovenska, svobodomiselna in socialna načela se je izjavilo 6000 mož v času, ko je v modi prazno zabavljanje, kričavo in ko je največji junak oni, ki se prav gredo izražati o svoji domovini.

Volitev pomeni krepak korak JDS med ljudstvo. Premnogo novih prej neznanih sodelavcev se je pojavilo in obnovilo strankine vrste. Formalni uspeh nam kaže, da smo še premalo delali. Ta čas ko smo v Beogradu v težkih prilikah pomagali graditi državo, je doma imel klerikalizem proste roke in ujel je lahkoverno ljudstvo.

Izid volitev odpira nove krize v vsej državi. Na napake radikalnega režima je prišel odgovor iz druge skrajnosti. Nacionalne in socialne skupine so začasno potisnjene v ozadje. A v kratkem se bo pokazalo, da ogenj in veda ne gresta skupaj. Stojimo morda pred državno krizo.

Jaz nisem iz take snovi, da bi me mogel doždeven neuspeh omajati v veliki veri v naše ideje. Nasprotno: Morda smo bili preveč angažirani v državne posle, mesto da smo bili neprestano med ljudstvom. Tri mesece volilne dobe je stranko ojačilo. Zdjaj pa pojdemo po tej poti naprej in prepreči moramo vso deželo z organizacijami, kulturnimi in gospodarskimi, človekoljubnimi in strokovnimi, da pomagamo ljudstvu v njegovem težkem boju za obstanek. Pri tem nam se bolj in bolj utrjuje misel, da je le v čisti jugoslovenski narodni ideji spas te države. Proti valu plemenske in kapitalistične reakcije moramo pripraviti protisunek, ki bo pomedel z nenacionalnimi in koruptivnimi elementi in uveljavil v državi krepak režim jugoslovenskega nacionalizma, ustvarjajoče delavnosti in socialne enakopravnosti.

Vaše zaupanje, demokratski volilci, mi daje pravico in notranjo moč, da doma delujem na okrepitev naše ideje naprej. Lahko ste gotovi, da bom storil vse, da se osvobodimo zaslužene slovenske duše. Delo mora biti vsestransko: politično, kulturno, gospodarsko. Vsak je poklican, da sodeluje.

Razne napredne stranke so tekmovala med Slovenci. Zaman sem rotiti, da sedemo skupaj in delamo skupaj. Edino Napredni blok v Ljubljani je svetla točka preteklih mesecev. Ali ni v njegovem uspehu vzgled za to, kar se ima zgoditi tudi na deželi? Pozabimo, priznajmo, če smo grešili. Vsi vkup, da vzdržimo veliki boj! Prostora je za vse v naših vrstah in tudi jaz in vsa naša stranka smo brez zadržkov pripravljeno odstraniti vse, kar nas razdvaja na radost skupnega sovražnika. Časi so preresni, da bi si mogli dovoljevati luksuz rastresenih front.

Ako iz žalostne razkasanosti v sled zmagi klerikalcev izide še živahnejše delo JDS med ljudstvom, delo vsestransko in temeljito, ako se raztrgana napredna fronta združi, potem nam je bil včerajšnji dan morda lekcija, trda in mučna in zaslužena ali tudi rodovitna.

Vsaka stranka je toliko vredna in ima bodočnost, kolikor se ceni sama. Samozavest JDS raste in jaz bi le želel, da bi bila združena z zmožnostjo pridobivanja src. Že letos lahko pride do novih usodnih odločitev. Mi moramo biti pripravljeni. Zato se naj z današnjim dnem odpre novo razdobje v zgodovini napredne ideje v Sloveniji: doba konsolidacije, globkega kulturnega in socialnega dela, doba pomlajeneja idealizma, nastop novih mladih moči, da se naš narod politično osvobodimo osvoboditi tudi — duševno.

V Ljubljani, 19. marca 1923.

Dr. Gregor Žerjav
predsednik oblastne organizacije JDS.

K volitvam v Sloveniji

Izid ljubljanskih volitev

Ljubljanske volitve nam dajejo lep primer, kam je privedlo razne socialistične stranke njih paktiranje s klerikalci in kakšen učinek je imelo tolikrat proklamirano geslo: Klerikalna nevarnost je le demokratski hav-hav. Ne le dežela, kjer so komunisti in socialisti prešli v klerikalni tabor, tudi socialističen del Ljubljane je pokazal, da zna konsekvenco izvesti to, kar so ga zaslednje volitelji učili. Ljubljana je klerikalni naval, podpiran od komunistov in socialistov vseh struj zmagovito odbila, na bojišču so pa obležali klerikalni romagari, kar nam kaže sledeči pregled:

1. 1920. 1923.

Demokrati	3196	3511	+ 315
Napredni blok	1762	2814	
Klerikalci	—	136	+ 1188
dr. Susteršič	1188	549	— 639
Narodni social.	1499	1865	
Komunisti	1158	—	— 792
Socialisti	8803	8875	+ 72
Skupaj	—	—	—

Narodni socialci so izgubili 639 glasov. Porazdelili so se na periference, klerikalce in deloma na Reinerja. Komunisti in socialisti so izgubili 792 glasov; v resnici je izguba še večja, ker so Periča volili tudi nekateri narodni socialci.

Izid volitev v ljubljanskem volilnem okrožju

	1. 1923.	1. 1920.
SLS (Korošec)	48.343	28.208
SKS (Pucelj)	6.402	15.611
JDS (Žerjav)	5.974	4.500
SSDL (Makuc)	5.589	9.142
NRS (Zupanič)	2.125	—
SSJ (Kisovec)	1.445	7.131
NSS (Juvan)	1.259	2.633
NLS (Susteršič)	739	—
Skupaj	71.936	67.936

Uradni točni podatki še niso znani, vendar zgorajšnje slike ne morejo bistveno izpremeniti.

Igra služala

(K izidu volitev v ljubljanskem okrožju.)

Po dosedanjih privatno dognanih rezultatih v ljubljanskem volilnem okrožju pokazuje račun o razdelitvi mandatov gotovo redko izjemo, da bi bili dobili demokrati mandat z mnogo

sto glasovi manj nego jih imajo, ako bi bili odstopili drugi stranki (SKS) nekaj glasov. Samostojni so, kakor je iz števil razvidno, padli tako katastrofalno, da pri sedanjih volitvah niso dosegli nikjer količnika. Napram volitvam v konstituanto so izgubili preko 22.000 glasov. V kranjskem volilnem okrožju je njihov polom povzročil, da dobijo klerikalci en mandat več, ki bi ga sicer dobil dr. Žerjav. Količnik na kranjskem znaša namreč po neoficijelnih računih 6510. Samostojnim kmetom manjka 78 glasov do količnika. Ako bi ga dosegli, bi v smislu § 80. volilnega reda izgubili klerikalci en mandat in bi ga dobil dr. Žerjav. V tem slučaju bi lahko dr. Žerjav dobil še 380 glasov manj, kot jih je, pa bi bil kljub temu izvoljen. Paragraf 80. volilnega reda določa namreč sledeče: «Ako sta dobili v volilnem okrožju, ki voli devet ali več nego devet poslancev, količnik samo dve listi se dodeli en mandat oni izmed list brez količnika, ki ima največje število glasov.» Ker so ostali samostojni kmetje pod količnikom, je dobil mandat po čl. 80. g. Pucelj.

Nauk volilne nedelje

Izid volitev na deželi je naravna posledica dogodkov v poslednjem letu. Klerikalci so nezadovoljstvo povzročeno po volni obrnili na svoj mlin. Nih uspeh je prevelik, da bi mogli biti solidni. V pomoč jim je prišla razkasanost naprednjakov.

Ta razkasanost in njen vzrok se brez hudega in radikalnega zdravljenja ne da spraviti iz sveta. Kakor šiba so v tem oziru prišle volitve. Vsi se vemo, kako je JDS ponujala napredni blok, a je bila od SKS in NSS zavrnjena z besedami, ki so porogljivo očitala njej, da špekulira na bogate glasovne zaklade gospodov. «Samostojnih» in narodnih socialistov, JDS je bolje poznala dejanski položaj in vedno z njo je dvigala svoj glas, do zadnjega trenutka. Dogodki so pokazali, kako patrijotično in samozatajevalno je ravnala. Vse teže odgovornosti, ki sta jo vzeli na seboj s svojimi odločitvami, sta lištem SKS in NSS, je pokazal včerajšnji volilni dan. Samostojneže in narodne socialce je pokopala njihova lahkomišelnost samozavest. Hudo je, da gre polom SKS in NSS na račun napredne ideje.

Jugoslovenska demokracija je izšla iz vroče borbe kot najčistija slovenska napredna stranka. Za svojih 15.000 glasov pa je dobila le eden mandat. To je ne more spraviti ob pogum in voljo. Naši glasovi so narasli in rasti bodo, če bomo delali naprej. Naša stranka je v opoziciji samo pridobila. Šla bo naprej med ljudstvo in uspeh pride slej ali prej. Stranka se je dobro poglabila v volilnem boju, spoznala pa je tudi suhe bile. Ideja naprednega bloka je bila rešljena. Nje odklonitev te rešila klerikalce. Ta ideja se mora v novi obliki vrniti. Mi ne bomo danes rekrutirali. Podali se bomo na delo naprej do zmagi. Ne moremo pa prihraniti te besede vladi: vodila je boj proti demokraciji, separatisti so želi. G. Hribar ima eno glavnih zaslug na izidu današnjega dne. Volitve, kakor so izpadle, najbrž ne

bodo držale. Prišlo bo do nove boje. Za te boje se lačimo mi v času, ko nas bo zadevala manjša odgovornost. Klerikalizem naj ne triumfirajo prezgodaj. Jugoslavija ni Avstrija in celo naprednjaki se znajo složiti na skupno delo. Dokaz napredni blok v Ljubljani, ki je poleg naraslih demokratskih glasov edini zadovoljujoči pojav volilne dobe. Temu vzoru sledimo. In ko ga prevedemo, pride čas, ko se zmaga SLS zopet spreminijo v umike. Mi nismo iz take snovi, da bi radi enega mandata omahovali. Še bolj treba delati in delati! Somišljenike prosimo, naj se z vso verno posvetijo organizacijskemu delu, ki ga moramo izvesti prihodnje tedne. Volitve so minule, a v najkrajšem času pridejo nove volitve. In tedaj ne smemo biti nepripravljeni. Še bolj se bomo potrudili in uspeh bo ugoden!

Okrožje Ljubljana—Novo mesto

(Nadaljni podrobni rezultati.)

OKRAJ ČRNOMELJ.

Sinji vrh: SLS 6, SKS 54, NLS 2, NSS 1, JDS 4, SSDL 26, NRS 1, Soc 0.

OKRAJ KOČEVJE.

Morava (obč. Novi Lazi): SLS 22, SKS 5, NLS 2, NSS 3, JDS 12, SSDL 31, NRS 41, Soc 1.

Dvorska vas: SLS 302, SKS 49, NLS 0, NSS 2, JDS 5, SSDL 5, NRS 1, Soc 1.

OKRAJ KRŠKO.

Sv. Duh-Krško: SLS 270, SKS 44, NLS 1, NSS 0, JDS 18, NRS 0, SSDL 0, Soc 1.

Škocijan: SLS —, SKS —, NLS —, NSS —, JDS 21, SSDL —, NRS —, Soc —.

Velika dolina: SLS 148, SKS 12, NLS 5, NSS 2, JDS 25, SSDL 4, NRS 2, Soc 0.

Sv. Jurij pod Kumom: SLS 291, SKS 4, NLS 1, NSS 5, JDS 29, SSDL 10, NRS 1, Soc 7.

Veliki Podlog: SLS 282, SKS 10, NLS 3, NSS 3, JDS 12, SSDL 6, NRS 0, Soc 1.

Boštanj: SLS 87, SKS 107, NLS 1, NSS 2, JDS 5, SSDL 5, NRS 0, Soc 4.

Cerkije: SLS 367, SKS 11, NLS 2, NSS 1, JDS 21, SSDL 0, NRS 2, Soc 9.

Mekronog: SLS 283, SKS 75, NLS 2, NSS 1, JDS 22, SSDL 17, NRS 0, Soc 2.

Tržišče: SLS 141, SKS 24, NLS 1, NSS 0, JDS 9, Kom 19, NRS 2, Soc 0.

Št. Jernej: SLS 683, SKS 65, NLS 4, NSS 2, JDS 34, Kom 51, NRS 0, Soc 1.

OKRAJ LJUBLJANSKA OKOLICA.

Želimlje: SLS 123, SKS 114, NLS 5, NSS 1, JDS 11, SSDL 3, NRS 1, Soc 1.

OKRAJ LOGATEC.

Iga vas: SLS 362, SKS 1, NLS 5, NSS 1, JDS 31, SSDL 3, NRS 21, Soc 13.

Okrožje Maribor—Celje

(Nadaljni podrobni rezultati.)

OKRAJ MARIBOR, DESNI BREG.

Rače: JDS 11, SLS 208, Nov 1, SKS 10, Gol 80, Nem 33, Radič 7, Soc 4, NSS 6, NRS 1.

Limbuš: JDS 9, SLS 99, Nov 3, SKS 22, Gol 19, Nem 26, Radič 87, Soc 9, NSS 17, NRS 3.

Sv. Miklavž: JDS 3, SLS 145, Nov 0, SKS 3, Gol 39, Nem 10, Radič 2, Soc 0, NSS 5, NRS 1.

Studenec: JDS 14, SLS 223, Nov 5, SKS 2, Gol 106, Nem 98, Radič 191, Soc 8, NSS 52, NRS 49.

Lehen: JDS 6, SLS 41, Nov 1, SKS 2, Gol 87, Nem 6, Radič 1, Soc 6, NSS 3, NRS 4.

Sv. Marjeta na Drav. p.: JDS 2, SLS 106, Nov 2, SKS 66, Gol 7, Nem 1, Radič 1, Soc 1, NSS 1, NRS 0.

Sp. Hoče: JDS 9, SLS 270, Nov 4, SKS 0, Gol 5, Nem 27, Radič 29, Soc 0, NSS 5, NRS 5.

Slivnica: JDS 5, SLS 206, Nov 37, SKS 11, Gol 13, Nem 4, Radič 6, Soc 4, NSS 7, NRS 3.

Makole: JDS 2, SLS 148, Nov 15, SKS 2, Gol 1, Nem 4, Radič 1, Soc 0, NSS 0, NRS 2.

Laporje: JDS 7, SLS 221, Nov 5, SKS 2, Gol 3, Nem 10, Radič 7, Soc 2, NSS 3, NRS 1.

Črešnjevec: JDS 3, SLS 160, Nov 11, SKS 41, Gol 35, Nem 6, Radič 18, Soc 6, NSS 0, NRS 1.

Sp. Poljskava: JDS 11, SLS 88, Nov 3, SKS 11, Gol 50, Nem 8, Radič 14, Soc 4, NSS 4, NRS 7.

Sp. Lečnice: JDS 2, SLS 156, Nov 0, SKS 2, Gol 0, Nem 11, Radič 1, Soc 4, NSS 0, NRS 0.

Fram: JDS 8, SLS 244, Nov 5, SKS 38, Gol 25, Nem 13, Radič 9, Soc 3, NSS 1, NRS 1.

Činžat: JDS 1, SLS 67, Nov 0, SKS 2, Gol 15, Nem 15, Radič 3, Soc 5, NSS 4, NRS 2.

Tezno: JDS 12, SLS 140, Nov 2, SKS 6, Gol 129, Nem 73, Radič 40, Soc 6, NSS 17, NRS 6.

Zg. Poljskava: manjka.

Pobrežje: JDS 12, SLS 223, Nov 3, SKS 3, Gol 170, Nem 34, Radič 15, Soc 3, NSS 39, NRS 4.

Tinje: JDS 7, SLS 162, Nov 1, SKS 1, Gol 1, Nem 13, Radič 0, Soc 0, NSS 0, NRS 0.

Štatenberg: JDS 1, SLS 286, Nov 31, SKS 8, Gol 6, Nem 1, Radič 0, Soc 3, NSS 2, NRS 1.

OKRAJ MARIBOR, LEVI BREG.

Sv. Rupert: JDS 6, SLS 184, Nov 2, SKS 10, Gol 0, Nem 6, Radič 0, Soc 0, NSS 0, NRS 0.

Sv. Jurij v Slov. gor.: JDS 4, SLS 502, Nov 1, SKS 1, Gol 1, Nem 1, Radič 0, Soc 1, NSS 2, NRS 2.

Sv. Benedikt v Slov. gor.: JDS 5, SLS 308, Nov 1, SKS 0, Gol 0, Nem 0, Radič 0, Soc 0, NSS 0, NRS 0.

Sv. Barbara: JDS 10, SLS 296, Nov 0, SKS 10, Gol 1, Nem 3, Radič 0, Soc 0, NSS 1, NRS 4.

Sv. Ana (Zg. Ročica): JDS 7, SLS 508, Nov 1, SKS 4, Gol 6, Nem 39, Radič 2, Soc 1, NSS 1, NRS 0.

Sv. Jakob v Slov. gor.: JDS 7, SLS 357, Nov 0, SKS 0, Gol 1, Nem 1, Radič 0, Soc 1, NSS 0, NRS 0.

Svečina: JDS 2, SLS 113, Nov 0, SKS 0, Gol 4, Nem 20, Radič 3, Soc 1, NSS 12, NRS 0.

Sp. Sv. Kungota: JDS 8, SLS 142, Nov 0, SKS 8, Gol 6, Nem 5, Radič 1, Soc 0, NSS 3, NRS 3.

Selnica ob Muri: JDS 7, SLS 244, Nov 9, SKS 1, Gol 6, Nem 2, Radič 0, Soc 0, NSS 0, NRS 0.

Krčevina: JDS 31, SKS 183, Nov 0, SKS 5, Gol 44, Nem 36, Radič 12, Soc 1, NSS 26, NRS 2.

Kamnica: JDS 12, SLS 305, Nov 2, SKS 2, Gol 33, Nem 37, Radič 3, Soc 3, NSS 2, NRS 3.

Lajtersperk: JDS 10, SLS 246, Nov 2, SKS 13, Gol 29, Nem 33, Radič 11, Soc 4, NSS 12, NRS 5.

Jarenina: JDS 9, SLS 246, Nov 1, SKS 7, Gol 0, Nem 13, Radič 0, Soc 0, NSS 0, NRS 2.

Prosveta

Ljubljanska drama.

Torek, 20.: Zaprto.
Sreda, 21.: «Idijot». D.
Četrtek, 22.: «Othello». B.
Petek, 23.: Zaprto.
Sobota, 24.: «Črešnjevec vrt». Izv.
Nedelja, 25.: «Othello». Izv.
Ponedeljek, 26.: «Črešnjevec vrt». C.

Ljubljanska opera.

Torek, 20.: Zaprto.
Sreda, 21.: «Seviljski brivci». F.
Četrtek, 22.: Zaprto.
Petek, 23.: «Carostelec». D.
Sobota, 24.: «Nizava». A.
Nedelja, 25.: «Carostelec». Izv.
Ponedeljek, 26.: Zaprto.

Mariborsko gledališče.

Torek, 20. marca: Zaprto.
Četrtek, 12. marca: «Težko ribe». B. Premiera.

Oblastna gledališča v naši državi. Umetniški oddelek beogradskega ministrstva za prosveto je razpisal anketo, potom katere boje doznati za sodbo vseh gledaliških uprav glede sestavljanja državnega urazočna za leto 1923. Da

se reši kriza, v kateri se sedaj nahajajo oblastna gledališča, namerava prosvetno ministrstvo ukreniti sledeče: Število oblastnih gledališč se skliče od 6 na 3 ali največ na 4. Ta gledališča bodo imela vsestranske pogoje za razvoj in napredok. Nekatera gledališča se spojijo, odnosno podredijo, n. pr.: Novi Sad—Osijek, Sarajevo—Split, Maribor—Ljubljana. Poetina oblastna gledališča bodo podružnice osrednjih gledališč: Novi Sad pripade pod Beograd, Osijek pod Zagreb, Maribor pod Ljubljano. Poetina oblastna gledališča se oddajo v zakup zasebnikom ali konzorcijem. V tem primeru bi država zmanjšala svojo subvencijo, pridržala pa bi si pravico nadzorstva.

Štiridesetletnica novosadskega gledališke igralca. 22. t. m. praznuje novosadsko narodno gledališče jubilej svojega člana, režiserja g. Kožo Vasiljeviča. Jubilat bo igral v Shakespearijevem «Beneškem trgovcu» vlogo žida Shylacka.

Sokolsstvo

Sokol I. v Ljubljani. Seja prosvetnega odseka se ne vrši v torek, dne 20. t. m. Zdrava. Odbor.

Sport

BEJŠKI SPORTVEREIN IN LJUBLJANSKA ILIRIJA.

Nogometni tekmi v nedeljo in ponedeljek.

Sportverein obkružen porazen. V nedeljo in včeraj smo imeli letos prve goste-nogometne v Ljubljani. Prišel je k nam prvak koroške «Sportvereina» iz Beljaka, ki je bil dosedaj pri nas še neznan. Nismo ga poznali in nismo vedeli, kako bo razmerje moči. Z zaupanjem pa nas je navdajala zvesta, da je Ilirija skoraj ves zimski čas porabila pod vodstvom svojega trenerja za intenziven trening, in se tako temeljito pripravila tudi za inozemske tekme, o katerih poročajo tudi tuje časopise in ki imajo za nas poleg sportnega zato še mnogo večji narodni in državni propagandni pomen.

Nedeljska in včerajšnja tekma nista delali Iliriji posebnih težkoč. Beljaški Sportverein je moštvo, ki ima sicer nekaj dobrega materiala, katerim pa še manka mnogo tehnične in taktične izobrazbe v nogometu. Uvajala sta nam v nedeljo srednji napadalec in desna zveza, ki sta se trudila, da bi dosegla ugoden izid za svoje moštvo. Tudi levo krilo ni mnogo zaostajalo. Krilska vrsta ni dovolj podpirala napadalne vrste. Tudi slaba obramba ni našla v njej one podpore, ki bi eventualno še odvrnila hud poraz gostov. Izredno slab je njihov vratar, ki je pokazal le včeraj v drugem polčasu par dobrih obrambnih akcij.

Včeraj so se gostje pokazali nekoliko boljše, kakor prvi dan, čeprav rezultat 7:1 (4:1) tudi to pot ravno ni ugoden za nje.

Ilirija je pokazala lep napredek. Sicer se poskušajo posamezne moči in se šele sestavlja definitivno prvo moštvo Ilirije, ki pa bo v glavnem obstojalo iz onih igralcev, ki so nastopili zadnje dva dni. Napadalna vrsta je na boljši del vsega moštva. Leva zveza, ki je v nedeljo igral svojo prvo težjo tekmo in bil zato še nekam nesiguren, kaže lep talent. Poizkus z g. Pretnarjem kot srednjim krilcem se je takoj izkazal kot ponesrečen. Tja spada Gabr. Zupančič, ki da krilski vrsti pravo smer — uničenje nasprotnikovih napadov in pomoč pri delu lastnih napadalec. Tudi sicer je zelo nevaran za vrata nasprotnika. Kar se tiče srednjega krila, bo Ilirija bržčas prišla prej ali slej v zadrego. Obramba je bila oha dni dobra, le edini gol, ki so ga gostje dosegli drugi dan, je zakrivila v prvi vrsti taktična napaka desnega branilca Ilirije. G. Beltram je svoj jubilej stote tekme v nedeljo praznoval z izredno lepo obrambno igro. Ilirija mu je podarila ob tej priliki venec in krasno naročno uro.

Poudarjati moramo, da so se gostje drugi dan držali nekoliko boljše. Doim so v prvi polovici bili popolnoma v defenzivi, so se jim v drugi polovici vendar posrečili nekateri napadi, pri katerih so ogrozili ilirijanska vrata. Gole Ilirije so zabili: Oman 3, Učak 2, Gabrijel in Lado Zupančič po enega. Predtekmil: Ilirija II.: Slavija 3:2. Drugorazredni Slovan: prvorazredni Hermes 3:1. T. Z.

NEDELJSKE IN PONEDELJKOVE NOGOMETNE TEKME V INOZEMSTVU.

Dunaj: Niže Avstrijska: Južna Nemčija 4:0 (1:0). Slaba igra. Poraz Nemcev je zakrivil Stuhlfant.
Budimpešta: M. T. C.: W. A. C. 1:0.
Praga: Sparta: Vienna (Dunaj) 2:0.
Brno: Sportklub (Dunaj): Brünner S.K. 6:1 (2:1).
Bratislava: Hakoah: Bratislava 4:0.
Graz: Hertha (Drina): G. A. K. S. 5:0 (4:0). Sturm: Admira (Dunaj) 1:0 (0:0).
Dunaj: Bratislava: Wacker 1:1 (1:1).
Amateure: Simmering 7:1 (4:0).
Praga: Slavija: Viktoria (Hamburg) 6:0. D. F. C.: F. C. Nürnberg 3:3.
Fürth: Spielvereinigung Fürth: Plönitz 2:0.

Objave

• Društvo študentov fil. fak. na univerzi v Ljubljani naznanja, da odpade vsled obolelosti višjega šolskega nadzornika dr. Leop. Poljanca predavanje o «Matematičnem posamenovanju» v torek dne 20. t. m. Odhor.

• J. n. a. d. «Jadrani» v Ljubljani, opozarja vse tovariše na «Tavčarjev večer», ki se vrši danes v torek, ob 20. uri. Uluud no vabimo vse g. starešine, zlasti vse bivše «Slovenjane», enako vse napredne akademike. — Odhor.

• Klub naprednih akademikov iz Italije, kateremu je namen izobrazba članov in priprava za delovanje med narodom, je imel prošlo soboto prvi redni občni zbor v svojih prostorih, na katerem je bil izvoljen sledeči odbor: Predsednik: Robert Hilavaty, stud. med.; podpredsednik: Ante Danen, stud. med.; tajnik: Zorko Dietz, stud. med.; blagajnik: Ante Grakhor, stud. med.; gospodar: Rač Božo, stud. teh.; odbornik: Oktavij Ček, cand. stud. teh.; odbornik: narodno-obrambena odseka: Josip Kosovel, cand. phil.; načelnik veseličnega odseka: Ivo Lasič, stud. med. — Odhor.

• Društvo najemnikov za Slovenijo opozarja, da se vrši prihodnja javna odobrova seja jutri, dne 21. t. m., ob 20. uri v veliki dvorani Mestnega doma. — Društvena pisarna dale članom dnevno od 18. do 20. ure informacije Sv. Petra cesta št. 12, pritrlično.

• Za Borštn

Domače vesti

* Našim študentom ob progi Ljubljana - Maribor. Vselej nepredvidenih težav se je večeraj izdal našega lista tako zakasnelo, da s prvimi jutranjimi vlakom nismo mogli ekspeditirati vse naklade «Jutra» in smo na nekaterih postah odposlali list šele z dopoldanskimi vlaki. Naši prijatelji naj nam to neljubo zakasnenje oprostijo. Na vse ostale pošte je bil list redno odposlan.

* Volilna števila «Jutra». Včeraj jutraj je objavilo «Jutro» do 8. dopele volilne vesti v svoji posebni izdaji, ki je bila že v prvih jutranjih urah v Ljubljani na ulici. Publikacija se je kar trgala za list. Samo v Ljubljani ga je bilo prodanega nad 4000 eksemplarov.

* Ob drugi obletnici aneksije Priporja sklenje akademski omladina Ljubljanske univerze za danes 20. t. m. ob pol 18. zvečer pred vseučiliščem manifestacijsko zborovanje, ki naj pokaže našo neomajno zvestobo za suženjem bratom. Akademski meddržavni odbor vabi na to manifestacijo vse narodno občinstvo.

* Zehot zopet napadel Sokola. V nedeljo okrog polnoči je večja skupina ljudi čitala pred Cirilovo tiskarno pri volitev. Naenkrat prihrum iz tiskarne poslanec Zehot in nahrulji skupino, ki je čitala vesti: «Kaj pa Orjuna tukaj dela!» Pozdravil je majhnega mladčnika krojača Zoterja, ki ga je «Ztraža» že ponovno napadla, ker je izredno marljiv sokolski vadiatelj. Zehot je nato bežečega Zoterja z vso silo tolkel po glavi in ga brcal pod noge. Šele na Glavnem trgu je prikočil stražnik, ki pa je bil tudi prelah, da bi mogel Zoterja rešiti. Vselej velikega krika so končno prihiteli klerikali iz Cirilove tiskarne in rešili fanta. Komaj pa je Zoter prišel v bližino Stolske ulice, je Zehot zopet prišel za njim in kričal, da ga bo ustrelil vendar na Zoterja ni mogel več dohiteti. NSS tajnik Šnuderl, ki so ga prejšnji teden v Zehotovem domačem kraju St. Ilju napadli klerikali na shodu in ga vrgli po stopnicah ter je moral par dni ležati v postelji sedaj že hodi s palico okrog.

* Zdravljenje bolnih otrok. Ministrstvo za socialno politiko je odredilo, da se zdravijo golenci otroških domov v bolnicah, ki jih vzdržuje država, brezplačno na državne stroške; stroške za zdravljenje gojencev, ki se zdravijo v bolnicah, katere se vzdržujejo z lastnimi dohodki pa bo nosilo ministrstvo za socialno politiko.

* Smrtna kosa. V nedeljo popoldne je v Ljubljani umrla ga. Helena Jerala stara 66 let. Pogreb bo danes ob 16. uri od Trnovskega pristanišča 17. — Včeraj dopoldne je umrla g. Janko Jagodič, trgovski zastopnik, Gosposvetska cesta št. 10; pogreb bo jutri v sredo ob 15. uri. — V Slovenjgradu je preminula včeraj jutraj po dolgi in težki bolezni ga. Roza Serajnik, soproga cestnega nadzornika g. Ivana Serajnika, znane zavednega koroškega Slovence, ki je služboval do pletiseta v Velikovecu, potem pa se moral izseliti. Od takrat je njegova soproga bolela, dokler ni včeraj podlegla. Pokopali jo bodo jutri popoldne v Slovenjgradu — Blag jim spomin!

* Himen. Poročil se je gospod Tinko Sakšič, stavbeni poslovodja v Trzinu z g. Jožico Korenini. Obilo sreče!

* Izpremembe v poštni službi. V področju ljubljanske poštne direkcije so imenovani: Za činovnika 2. razreda Albin Zelnik, Fran Čuš, Fran Irgolič, Milan Zemljak, Kazimir Beltram, I. Novotny in L. Nagur; za činovnika 4. razreda Henrik Riška, Anton Hrovat, Karl Tiefengruber, Vojteh Koser in Stefan Bele; za činovnika 5. razreda Rudolf Holz; za činovnika 6. razreda Jurij Pilato in Amalija Varžan; za činovnika 6. razreda Ljudmila Strniša in Terezija Vrančič. Za poštarje so imenovani: Gjorgje Jovanovič pri pošti Ljubljana 1, Režika Prijatelj pri pošti Zilani most in Zora Erjavce pri pošti Sodražica. Poverjeno je stalno vodstvo pošte Zgornja Sv. Kunigunda poštarji Franc Brumen pošte Kranjska gora pa Mariji Kos. Odpravnisko mesto Kopivnica pri Brezicah je podeljeno poštni pomočnici Karolini Vutkovič. V stalež zadnjih poštarjev je uvrščena Mihaela Vi-

dal pri pošti Turnišče. Premeščeni so: poštarica Zofija Pirc od poštne direkcije v Ljubljani in činovnik Cedomir Kostić od pošte Bela Palanka k pošti Ljubljana 1, poštarja Franjo Javor od pošte Jesenice k pošti Trzin in Angela Meze od pošte Gornji Logatec k pošti Dolnji Logatec, poštarji Karel Miložič-Lindič od pošte Subotica 2 k pošti Maribor 2. Franjo Moštet od pošte Održak k pošti Ljubljana 2, Dragoljub Cvetkovič od pošte Ljubljana 1 k pošti Niš žel. stanica in Stefanija Zuljan od pošte Maribor 1 k pošti Ljubljana 1, začasni poštarji Leonty Zaharov od pošte Celje k pošti Zagreb 2, Amalija Kalan od pošte Ljubljana 2 k pošti Subotica 2, Marija Vreš od pošte Maribor 1 k pošti Subotica 1, Marija Kasjak od pošte Velika Kikinda a pošti Ljubljana 1, Ivana Jež od pošte Gornja Radgona k pošti Velika Kikinda, poduradnik Josip Penko in slugi Josip Kožuh in Anton Kern od direkcije pošte in telegrafa v Ljubljani k pošti Ljubljana 1. Poštni službi so se odpovedali: poštar Albert Prodan pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani, poštar Maks Kosi pri pošti Ljubljana 1 in pisarniška manipulantka Katica Tomaž pri direkciji pošte in telegrafa v Ljubljani. — Začasno je upokojena poštarica Ana Vrisk pri pošti Maribor 1, trajno pa poštar Ante Kirac pri pošti Ljubljana 1. — Umrl je poštar Ivo Svetina pri pošti Radovljica.

* Izdajanje potnih listov dijakom za študiranje v inozemstvu. Tisti dijaki, ki hočejo študirati v inozemstvu in ki so morali doslej vlagati prošnje za vidanje potnih listov pri ministrstvu prosvete, se morajo odločiti s takimi prošnjami obračati na ministrstvo za notranje zadeve, oziroma na oddelek za notranje zadeve pokrajinske uprave za Slovenijo.

* Potnikom v Ameriko. Na prošnjo ameriškega konzulata v Zagrebu se objavlja: Na ameriški konzulat v Zagrebu prihajajo vsak dan osebe s «affidavitom», ki so ga prejeli od svojih rojakov iz Zedinjenih držav severnoameriških, in zahtevajo, naj im konzulat na temelju teh «affidavitov» izda potni list ali vizum. Vselej tega se opozarjajo vsi oni, ki imajo take «affidavite», da ta dokument nima značaja potnega dokumenta, da njihov prihod na konzulat s takimi zahtevami nima nikake svrhe in da za potovanje na sedež konzulata — v mnogih slučajih iz daljnjih krajev — trošijo zaman čas in denar. Stranke se morajo pred svojim prihodom na konzulat obrniti do svojih pristojnih oblastev zaradi izdajanja potnega lista in šele potem, ko dobe izseljeniški potni list, naj se obrnejo do ameriškega konzulata zaradi vizuma.

* Število obiskovalcev Beograda. Statistika je pokazala, da prepotuje beograjsko postajo povprečno na dan 5 tisoč oseb, kar znači, da dospe in pride iz Beograda mesečno okoli 150 tisoč ljudi. Od 5000 vsakodnevnih potnikov jih potuje povprečno po sto direktno v inozemstvo, na leto torej okoli 36.500. Še večji promet pa se razvija na savskem pristanišču. Tu prihaja in odhaja dnevno do 12 tisoč oseb, torej 360.000 na mesec ali 4.320.000 na leto. Iz tega je razvidno, da znaša celokupni promet tujcev v Beogradu dnevno 17 tisoč oseb ali 510 tisoč Beograd dnevno 17 tisoč oseb ali 510 tisoč na mesec, a na leto nad 6.200.000 ljudi.

* Mučen incident v mariborskem gledališču. Danes bi se smeli vršiti v mariborskem gledališču dve opereti: popol dne «Urh, grof celjski», zvečer pa «Tri mladenke». Obe predstavi sta bili raz-

prodani in je prišlo pred gledališče zlasti mnogo okoličanov, ker je praznik. Popoldne pa je naenkrat javil baritonist Arhipov, da ne poje. Z gledališkim vodstvom se je namreč sprl zaradi honorarja in tako so morali občinstvo poslati domov. Tudi večerna predstava je morala zaradi tega odpasti.

* Kaj je s «Slovensko Matico»? Slovenska Matica je spopolnila v smislu pravil svoj odbor in je za tri umrle člane odbor prevzel v svoj krog g. Prepeluna, Majena in dr. Izidorja Cankarja. Kakor se vidi, prehaja odbor čim dalje bolj v avtonomistovsko-klerikalne roke in bo do naših «kulturnih delavcev» kmalu popolnoma obvladal to društvo, ki bo v tem smislu tudi delovalo. Vprašanje je, ali bodo napredni poverjeniki imeli voljo delati po želji za tako društvo, ki na ta način lahko preide v vrsto klerikalnih društev. Delež osti «Matic» sicer ri velika, s svojim sedanjim odborom na sploh ne bo odgovarjala svojemu namenu.

* Iz Murske Sobote nam poročajo: Dne 14. marca je bil v Murski Soboti poslovilni večer g. Rado Jurka, osnovnošolskega nadzornika. Gospod Jurko je prišel v Prekmurje kmalu po prevaru in je vodil osnovno šolstvo tako spretno, da si je pridobil vsakega učitelja in da ga spoštuje vsakdo, ki ga pozna. Umel je, kako je treba delovati in postopati, da se vzbudi zanimanje našega ljudstva za šolstvo. Gospod nadzornik Rado Jurko je bil na svojo lastno prošnjo upokojen. V dvorani Dobri se je zbralo vseh slabemu vremenu dne 14. marca toliko učiteljev in prijateljev šolstva, da je bila dvorana nabo to polna. Navdušenim govorom ni bilo konca. Vsak je hotel povedati prijazno besedico svojemu dobremu nadzorniku. Ločitev je bila tako ganljiva, da so se učitelji in učiteljice plakali od svojega nadzornika. Gospodu nadzorniku želimo, da bi še mnogo let užival zaslužen pokoj.

* Smrtna nezgoda. Kakor poročajo tržaški «Edinosti», je v neki hiši v Drežniški eksplodirala bomba, ki je domačega sina na mestu ubila, njegovo mater pa smrtnonevarno ranila. — V Slapu ob Idriji je pri lovu padel čez pečine posestnik Ivan Lapajne in se ubil.

* Tatvine. Posestniku Francetu Bajdetu v Cirkušah pri Bohinju so neznan tatovi ukradli 750 dolarjev in večjo množino svinjine. — Trgovcu Juriju Šosbergerju v Novem Sadu je bila ukradena dragocena zbirka poštne znamke, vredna nad 300.000 kron, in 51.000 avstrijskih kron gotovine.

* Tatvina na železnici. Kovarč Tatalovič in železniški nočni čuvaj Edo Špehar pri Sv. Jakobu sta na kolodvoru v Ogulinu vlomila v železniški vagon in odnesla dve vreči kave v vrednosti 24 tisoč kron. Tatalovič je kavo skril na žagi svojega tasta, kjer so jo orožniki tudi našli. Oba tatinska tovarisa sta bila izročena sodišču v Ogulinu.

* Nevaren tisek pod ključem. Osipljena polica je aretirala to dni sumljivega mladčnika, ki se je predstavil za Danila Kozleca, sina veleindustrijarja iz Beograda. V preiskavi je po daljšem obotavljanju priznal, da se imenuje Attilio Leonardi, ki je poneveril v Trstu 100.000 lir in potem pobegnil v Jugoslavijo. Leonardi bo izročen tržaškemu sodišču.

* Čegav je kovček? Železniški policiji na državnem kolodvoru v Zagrebu je bilo v nedeljo prijavljeno, da je bil iz brzovlaka Ljubljana-Beograd na progi med južnim in državnim kolodvorom v Zagrebu vržen večji potniški kovček, naslovljen za Bakar. Lastnik kovčka ni znan. Železniška policija je uvedla preiskavo.

Naročajte „JUTRO“!

Svila, čipke
modni nakit!

A. Sinković nasl. R. Sosz
Ljubljana, Mestni trg št. 19

Trboveljski premog
in drva

staino v zalogi vsako množino
Družba Ilirija, Ljubljana
Kralja Petra trg 8. — Tel. 210.

Nepremošljive
dežne plašče
za dame in gospode
priporočila trdka

A. & E. Skaberne
Ljubljana
Mestni trg 10.

Gospodarsvo

TRŽNA POROČILA.

Zagrebski sejem. (17. t. m.) Slab promet. Inozemskih kupcev ni bilo, domači so malo kupovali: Cene za kg žive teže: voli bosanski slabše kakovosti 10 — 11,25 svinje srednje 22,25 — 23 — 23,75, teleća srednje kakovosti 13,50 — 15 Din. Seno se je tržilo po 187,50 — 240, detelja 200 — 225, slama 125 — 150 Din za 100 kg.

Žitni trg. Prošli teden je bilo zelo malo povpraševanja po blagu, pa tudi ponudba je bila slaba. Cene se v glavnem niso mnogo spremenile. Pšenica se je tržila z vojvodinskih postaj po 440 — 450 Din. Na inozemskih trgih je pšenica prošli teden v ceni nazadovala. Kupčija s turščico je bila mirna; promptno se je ponujalo z vojvodinskih postaj po 255 — 260 Din. Posušena turščica, dobro blago je dosegla 335 Din pariteta Zagreb. Jedmen se je plačeval z vtovorne postaje 325 — 330 Din. Očiščen oves je dosegel z vtovorne postaje 325 — 330 Din; povpraševanje radi vojaških dobav naraslo. Povpraševanje po moki je kljub bližajočim se velikonočnim praznikom majhno; za «0» se je plačevalo z vtovorne postaje 675 — 685 Din. Moka za krmo se je plačala po 180 — 190 Din. — Izvoza ni bilo nikakega, ker se rumunsko in češkoslovaško blago ponuja po znatno nižjih cenah. Iz naših žitnih pokrajin, zlasti iz Vojvodine prihajajo pritožbe glede slabega stanja posevkov. Seveda pretiranim pritožbam ni brezpogojno verjeti, ker je znano, da vojvodinski spekulantji radi širijo slabe vesti, da bi s tem opravičili svoje navijanje cen.

Trg z jrcji. Cene na domačem trgu so sprito bližajočim se praznikom nekoliko narasle. Povprečne cene v prošlem tednu so bile med 1,30 — 1,40 Din za komad. Kot kupec je nastopil na našem trgu Italija. Blaga pa pride na trg prav malo, čeprav smo že pred pomladjo. — Na inozemskih trgih, tako v Švici in Angliji, je razpoloženje zelo čvrsto. Tudi tam so cene radi praznikov nekaj poskočile. Po veliki noči se pričakuje manjše povpraševanje po blagu in nazadovanje cen.

Vinski trg. Položaj na našem vinskem trgu se noče zboljšati. Izvoz zastaja popolnoma. Porodba za izvoz naših vin v Češkoslovaško se doslej še ni začela izvajati. Še manj je misliti na to, da bi izvažali vino v Poljsko. Čeprav naša vina razmeroma niso slaba, vendar inozemcem ne konvenirajo, ker jim pridejo predraga. Največ vina je razpečala Še Dalmacija, ki ga je izvozila precej tudi v inozemstvo. Zato so se cene v Dalmaciji precej večrstile.

Trg z usnjem in kožami. Položaj vedno enak. Prošli teden so v Hrvatski se gibale cene za goveje kože povprečno med 15 — 16 Din, za telečje kože med 22 — 25 Din kg. Povprečne cene usnja: vache (krfno usnje za vozove) 65 — 75, krupni 105 — 115, rujava kravice usnje 80 — 100, črno 85 — 90, boxcali 20 — 35 Din.

— Zaccarinjenje steklenic za pivo in mineralno vodo. Pri pregledovanju carinskih deklaracij se je opazilo da se steklenice za pivo ali mineralno vodo pri uvozu niso enakomerno zaccarinjevale. Zato je generalna direkcija carin na poslali št. 20 zakona o splošni carinskih tarif in po zaslišanju carinskega sveta dala carinaricam nastopno pojasnilo: Steklenice za pivo ali mineralno vodo se carinijo pri uvozu samo takrat po opombi št. 310 splošne carinske tarife, ako imajo naravno barvo in ako jih uvažajo pivovarji ali proizvedenci mineralne vode ter prinesejo poleg tega uverjenje trgovskega in industrijskega ministrstva, da se take steklenice ne izdelujejo v Jugoslaviji. V vseh drugih primerih se carinijo steklenice za pivo ali mineralno vodo po minimalni tarifi v smislu točke 5 pod 4 razpisa št. 61.602/1920, pa če so steklenice naravne barve ali ne in naj jih uvažajo kdorkoli.

BOZB dne 19. marca

Zagreb, devize: Dunaj 0.139 — 0.1395, Berlin 0.48 — 0.4825, Budimpešta 2.80 — 2.85, Milan izplačilo 482 — 485, ček 480 — 482, London 469 — 472, Newyork kakeh 100.75, ček 99.50 — 100, Pariz 625 — 633, Praga 298.50 — 299.50, Švica 1867.5 — 1870, Varšava 0.24, valute: dolar 98 — 98.75, franki 630, napoleoni 355 — 375, elektr: Ljub. kreditna 215, Praštodiona 1115, Slov. eskomptna 159, Ljub. strojna tovarne 162, Trib. promogokopna 750 — 790, Dubrovnika paroplovna 1325.

Beograd, devize: Bukarešt 47.25 — 47.50, Berlin 0.475 — 0.48, Dunaj 0.1395 — 0.1405, Pešta 2.85 — 2.90, Solun 107 — 109, Sofija 62, Praga 293 — 295, Pariz 610 — 620, Zeneva 1845 — 1865, Milan 475 — 480, Newyork 98.75 — 99, London 463.50 — 464.

Curih: Berlin 0.0258, Newyork 538.25, London 25.29, Pariz 34.45, Milan 25.95, Praga 15.95, Budimpešta 0.1525, Beograd 5.425, Sofija 3.30, Varšava 0.0125, Dunaj 0.00745, avstr. žig. krone 0.0075.

Dunaj, devize: Beograd 729 — 731, Berlin 3.43 — 3.53, Budimpešta 18.20 — 18.30, London 335.700 — 336.300, Milan 3451 — 3459, Newyork 71.575 — 71.725, Pariz 4584 — 4596, Praga 2122 — 2128, Sofija 429.50 — 430.50, Varšava 1.83 — 1.93, Curih 13.275 — 13.325, valute: dolarji 71.300 — 71.600, levi 408 — 412, nemške marke 3.33 — 3.63, funti 334.000 — 335.000, fr. franki 4525 — 4555, lire 3417.50 — 3432.50, dinariji 724 — 728, poljske marke 1.73 — 2.03, leji 329 — 331, švic. franki 13.200 — 13.260, češke krone 2105 — 2115, madž. krone 13.68 — 13.85.

Praga: Dunaj 4.60, Berlin 16.627 — 16.625, Budimpešta 81, Pariz 276.75, London 160.625, Newyork 34.10, Curih 638.75, Beograd 35.125, avstr. žig. krone 4.575, lire 167.25.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra», odgovorni urednik Fr. Brozovič, Tisk Delniške tiskarne, d. d. v Ljubljani

Brez drugega obvestila.

Potrni neizmerno žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežuto vest, da je naš iskrenoljubljani, neposadni soprog, oziroma oče, brat, svak in stric, gospod

JANKO JAGODIČ
trgovski zastopnik

danes ob 10. uri dopoldne po kratki mučni bolezni, v 54. letu starosti, pre-

viden s tožili sv. vere, blažen v Gospodu zaspa.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo dne 21. marca 1923, ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Gosposvetska cesta št. 10, na pokopališče k Sv. Križu.

Priporočamo ga v blag spomin!

V Ljubljani, dne 19. marca 1923.

Ana Jagodič, roj. Mariš, soproga — Elza Jagodič, bč — Rodbina Mariš,

Tužnim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretresljivo vest, da je naša iskrenoljubljana soproga, odnosno mamica in stara mamica, gospa

Helena Jerala
zasebnica

včeraj ob 3. uri popoldne, po daljši bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v starosti 66 let mirno zatisnila svoje oči.

Pogreb drage rajne se vrši jutri, v torek, dne 20. marca t. l., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Trnovski pristan 14, na pokopališče k Sv. Križu.

Priporočamo jo v prijazen spomin!

Ljubljana, dne 19. marca 1923.

Žalujoči rodbini Jerala in Brajer.

Roza Serajnik

ki je umrla danes jutraj po težki in dolgotrajni bolezni, previdena s sv. zakramenti.

Pogreb predrage pokojnice se bo vršil v sredo dne 21. t. m. popoldne na pokopališče v Slovenjgradu.

Slovenjgradec, 19. marca 1923.

Ivan Serajnik, soprog.
Sorodniki in sorodnice.

„Krvavi kardinal“**Zgodovinski roman**

«Evo, ko smo prispeli v Angers, mi je grof Mauluys stisnil zlatnik v roko in me odločil. Pokleknil sem predenj in ga prosil, naj me vzame v svojo službo. Pristal je na to. Odtlej nimam kaj očitati temu resničnemu plemiču, razven da ne pije, da nikdar ne okusi pijače, in da sploh noče popivanja in da tudi nima svoje kleti. V vsakem drugem pogledu pa je pravi plemič.»

In Verdier izprazni svojo čašo.

«Zares pravi plemič!» škrpaje ponovi Saint-Priac.

«Da! Pa nič zato. Vseeno vzamem zopet onih dvajset udarcev z bičem na svoje rame, samo vzemite me zopet seboj!»

Saint-Priac se naglo nagne k Verdieru in mu pravi na uho:

«Tudi jaz se več ne bavim z dogodivčinami na veliki cesti ter se bavim s posli, ki so manj opasni, pa bolj priročni. Dvor je bojišče, kakor vsako drugo. Pridružil sem se najvišji osebi v kraljestvu, ali vsaj najmočnejši. Če me boš poslušal, dosežeš svojo srečo...»

«Ukazujeta!» pravi Verdier in se nagne, da bi bil skoraj padel.

Saint-Priac pomisli, potem odločno nadaljuje:

«Tvoj gospodar ima neko pismo, kakor potrebujem. Popišem ti je...»

«Ni treba, gospod baron. Pisma ni ma gospod grof de Mauluys!»

«Kaj? Kdo pa?»

«Jaz!»

Isti sum, kakor prej, šine Saint-Priacu v glavo. V očeh se mu zabliška nekaj roparskega, kakor nekoč na cestah. Roka zagradi za ročaj bodala. Verdier pa ne vidi vsega tega, ker je pijan, popolnoma pijan.

«Kako veš, o kakšnem pismu govorim?» vpraša Saint-Priac.

Verdier posnema škripanje starih vrat, ki niso bila že dolgo namazana in ki jih sedaj nekdo vrti v tečajih. To škripanje je bil njegov navadni smeh. Potem gugne sem in tja s svojo povešeno vinsko glavo, dvigne prst in pravi, kakor govore pijanci:

«Da sem trezen, bi vam oprostil to vprašanje! ... Vendar sem preveč vinski, zato se ne morem baviti z insinuacijami, da sem tako bedast, kakor izgledam... Na vaše zdravje, gospod baron! ... Nisem pijan in dobro računam... Vi mi torej pravite, je li, da ste v službi najmočnejše osebnosti v kraljestvu, in tri dni poprej sem vas videl na konju v spremstvu njegove eminence kardinala, čisto blizu njega, in sedaj mislite, da se ne bom spomnil, da služite kardinalu?»

«Dalje!» renči Saint-Priac sirovo.

«He! In govorite mi o nekam pismu, ki je izgubljeno ali ukradeno, in katero hočete dobiti! To se pravi, da je eminenci smrtno žal, da je kedaj pisal to pismo! Ali bolje, da ni prišlo v prave roke! ... Pa mislite, da si tega ne bom domislil! Ta je lepa! Saj vendar govorite o pismu, katero sem ukradel fratu Corignanu!»

«Kaj... ti, ti? Ti si to bil? ...»

«Jaz! Saj sem vendar iz vaše kole, gospod baron!»

«Ej, ej, če govoriš istino...!»

«Istino? Hudiča, vi torej mislite, da Verdier laže?»

«Tiho!» pravi Saint-Priac in je kar zadilhan same nade. «Dvajset zlatnikov, če govoriš istino...»

«Vidiš, ravno toliko udarcem sem ušel, ko me je grof rešil. Ali je to mnogo zlata?»

In Verdier kar razširi oči same nade in pohlepa.

«Povej mi torej, kako si vzel ono pismo. Govori, govori!»

«Dvajset zlatnikov!»

«Da, in pozneje še več. Govori že enkrat!»

«Povest ni nič posebnega!» pravi Verdier ponižno. «Vedno sem se nadejal, da vas še kedaj vidim. Zelen sem si nazaj v naše veselo življenje od takrat! Ker sem vedno upal, da se mi posreči zopet vstopiti v vašo družino, sem včasih zvečer prišel na pariške ulice, da se ohranim v vežbi, zajedno z nekaterimi drugimi pajdaši naše vrste, ki tudi ljubijo prigode pri luninem svitu. Da se izognem neprijetni radostnosti nam nenaklonjenih ljudi, smo si naredili tuja imena... tako se je na primer eden med nami klical Saint-Priac...»

Saint-Priac se ne gane, ampak posluša z upravn napeto pozornostjo.

«Drug si je nadel ime Trencavela, boril-kega mojstra. Zopet drug je bil grof Mauluys. To sem bil jaz... Neke noči smo postajali po kraljevskem trgu in pe naključju naletimo na nekega častitega meniha, katerega

smo ročno slekli. Branil se je kakor vrag, zato si nisimo mogli kaj, da ga ne bi bili nekoliko premikastili in obklali. Zadnji sem ostal pri omedlelem kozlu, in iz usmiljenja sem mu odprl naprsnik, da mi olajšam dihanje. Kristjani smo gospod... Med odpenjanjem sem raziskaval vsebino njegovih žepov. Tako sem nehoti z roko srečal neko pismo... Drugi dan sem opazil, da ima to pismo velik rdeč pečat z znakom Njegove eminence...»

«In kakšen naslov?» zasope Saint-Priac.

«Čuden naslov! Njenemu Veličanstvu kraljici!»

Jasen obraz Saint-Priacov postane kamenit. Polasti se ga oni strašni mir, ki je le krinka občutkov, ki hočejo razgnati srce.

«Ali si to pismo pokazal svojemu gospodarju?» vpraša mirzo.

«Kako mislite? Saj bi me bil nabill! In spodil! Ima prav čudne ideje včasih, ta moj častiti grof. Prav nasprotno, kakor vi, kakor mi veš. Na vaše zdravje, gospod baron! To pismo sem pokazal sebi, in nikomur drugemu!»

«In kje je to pismo?» vpraša Saint-Priac in žile na čelu mu nabreknejo.

«Ali je še ohranjeno?»

«Nedotaknjeno je, kakor prvi dan. Na vaše zdravje, gospod baron!»

«To pismo...» renči sedaj Saint-Priac, ne da bi končal. Kajti zobje se

mu stisnejo. Srce mu utripa visoko gor v grlu. Tako si niti ne upa nadaljevati pričeti stavek. Toda kakor da je razumel, kaj boče oni, potegne pijanček iz svojega telovnika nekaj, in Saint-Priac oblije pri tem pogledu mrzel znoj. Verdier pravi enostavno:

«Evo!»

In vrže tisto pismo na mizo. Roka Saint-Priacova seže po njem, hlastno, nezavestno. Prsti se zaderejo v pergament.

Minuta molka. Saint-Priac tačas vizionarno gleda v svojo bodočnost. In se nervozno zasmee, glasno. Potem pogleda Verdiera, ki se očividno trudi, da ohrani svoje ravnotežje in da ne pade na mizo, ali celo pod njo. Potem dvigne roko in gleda zopet v pismo. Napis na njem je jasen. «Njome-mu Veličanstvu kraljici...» In rdeči široki pečat...

Pisava? Seveda je ta pisava kardinalova! Saint-Priac jo dobro pozna. Tudi višji pečat ima čudovite linije, ki jih spozna Saint-Priac ravno tako na prvi pogled. To je grb Richelleuov.

Verdier stegne roko. Njegov suhi prst se dotakne pečata. In mrmlja: «Rdeč... širok... glejte, širi se... širok je kakor miza... kakor Pariz... kakor Francija... in rdeč je, kakor... kakor...»

«Kakor kaj?» zatrjuje Saint-Priac. (Dalje prihodnje.)

Mali oglasi

stanilo do 20 besedi 5 Din., vsaki naslednji 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglas, dostavljeno, napremljeno do 20 besedi 5 Din., vsaki naslednji 5 besedi 2 Din. — Plača se naprej. Lahko tudi v znakom. Na vprašanje se odgovarja le, ako je vprašanje priloženo znanka za odgovor.

Službe

Gospodična, 955

27 let stara, z notarsko in odvetniško prakso, želi sprejeti d. n. mesto na d. želi, najraje v kakem večjem podjetju v Ljubljani, oziroma notariu ali odvetniku. Torej d. n. se naslovi na naslov Jožef Pogačar, tovarna suknja in pletenih, Zgoše, pošta Be gube, Gorenjsko.

Elektromonter,

zanesljiv, samostojen, se takoj sprejme. Naslov v upravi «Jutra». 962

Dostojna ženska

se sprejme za pospravljanje sob, dve uri na dan, od 6. do 8. ure zvečer. Naslov v upravi «Jutra». 960

Absolventinja 946

konservatorija v Bruslju daje posk v francoščini, petju in igranju na glasovir. Miklošičeva ulica 8, II. nadstropje.

Gostilniška kuharica,

dobra spretna, se pravi dobro plači takoj sprejme. Kjo, pove uprava «Jutra». 933

Primerno službo

v lesni stroki išče mlad lesni skladiščnik, ki po potrebi tudi lahko nadomestuje stroje vodjo na vodni žagi. Radi tega mu je najljubše mesto poslovanje na žagi. Zmožen

je tudi strojopilec. Cenj. po nudbi pravi na upravo «Jutra» pod šifro «Abstinent». 945

Dekle 917

od 14 do 16 let staro, se sprejme v službo za razno vrstna domača dela. Plača po dogovoru. Cenjena po nudbi se pravi na naslov Jožef Pogačar, tovarna suknja in pletenih, Zgoše, pošta Be gube, Gorenjsko.

Proclam

Korenje, pesa, čebulice in vsa druga semena najceneje in najbolje pri Sever & Komp. Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 943

Prodaja 937

14 tisoč smrekovih drogov d. l. 4 do 12 metrov, debelosti 4 do 12 cm na debelšem koncu, prodaje graščina Boštjan pri Sevnici

Motor D. K. W.

Kolo, malo rabljeno in dobro ohranjeno, s motorjem, se ceno prod. Naslov v upravi «Jutra». 931

Kupim

Kupim dobrega psa, zanesljivega čuvaja, leto stara. Mibael maben, Višnja gora. 921

Nepopravljiva

Zago in mlin na paro, in turidno, rožni kraj; vilo, najlepšo v Mariboru, pri parku, in veliko stavbišče. 948

posedstva, velika in mala, tudi take graščine; **stanovanjske** in trgovske hiše v Mariboru in okolici; **gostilno** s trgovino in posestvom v Mariboru, nroda pisarna «Zagorski» Maribor, Barvarska ulica 3.

Stavovarje

5000 kron 953

nagrade dobi, kdor odda 2 ali 1 veliko nemobilno sobo. Ponudbe na upravo «Jutra» pod «Sredina mesta».

Dopisovanje

Poslovodja, 953

star 28 let, išče v službo osamosvojitve znanja z gospodinjstvom od 18 do 26 let, s potrebnim kapitalom. Le resne ponudbe s sliko na postnoležbe Rakel, pod «Maj se bliža».

Pisano

Tihl družabnik, mehanik, ki bi se odelil s 30.000 Din pri novem podjetju izven Ljubljane, se išče. Poudarje pod «Kamillo» na upravo «Jutra». 961

„SEJMSKI VESTNIK“

Oficijelno glasilo „Ljubljanskega velesejma“

Prva številka izide 15. aprila t. l. ter se bo razpošiljala interesentom v tu- in inozemstvo brezplačno.

„Sejmski Vestnik“ bo broširan in tiskan na finem belem papirju z barvastim ovitkom, vsled česar bodo imeli **inzerati velik uspeh.**

Naročajo se vsaj do 31. t. m. pri

„ALOMA COMPANY“

Ljubljana
Kongresni trg 3.

anončna in reklamna d. z o. z.

Beograd
Bremška ulica.

Zastopnik

za slovensko ozemlje,
sedež Ljubljana
in Maribor,
se išče.

Ponudbe samo za dobro vpeljane moči sprejema Šentjanski premogokop Andr. Jakil, Krmeij, Dolenjsko. 450

TVRDKA KOSTA VUKAŠINOVIČ
trgovina modernih čevljev in usnjatih izdelkov

(Zaloga in samoprodaja tvornice „PETOVIA“, usnjarska industrija, d. d. v Ptuju)

naznanja cenjenemu občinstvu

otvoritev trgovine

v sredo dne 21. marca

v palači LJUBLJANSKE KREDITNE BANKE
na Dunajski cesti

Točna postrežba!

Solidne cene!

Nepraktično in zamudno je
— iskanje trgovskih adres —

po raznih adresarjih, ker so dostikrat nepregledni in nepopolni, posebno kar se tiče ulic in strok. Razven tega pa adresarji vsled živahnega povojnega trgovskega gibanja v kratkem času zastarajo, ker jih je nemogoče vedno popravljati in dopolnjevati,

zato

se v slučaju potrebe obrnite na nas, ker imamo naslove vseh trgovcev, tovarn, obrtnikov natančno urejene po strokah, ter za njih pravilnost

vedno jamčimo!

Cene zmerne!

Cene zmerne!

ALOMA COMPANY

anončna in reklamna družba z o. z.

Ljubljana, Kongresni trg 3.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Delniška glavica in rezervni zakladi okrog K 150,000.000.—

Ustanovljena leta 1900.

Čekovni račun št. 10.509. — Brzot. naslov: Banks, Ljubljana. — Tel. 261 in 413.

Se priporoča za vse v bančno stroko spadajoče posle. Obrestuje vloge najugodnejše. Prodaja srečke razredne loterije.

Podružnice:

Brežice, Celje, Gorica, Kranj, Maribor, Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.